

Délvidék

Bácskai Napió
Politikai napilap
Felölőszerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szabadka, IV., Rákóczi-út 20. Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK: Helyben házhoz hordva	
egész évre	32.-
fél évre	18.-
negyed évre	8.-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32.-
fél évre	18.-
negyed évre	8.-

Amerika válaszolt.

— Milyenek legyenek a végleges békefeltételek? —

Bern, jan. 10. Wilson elnök üzenetet nyújtott át a kongresszusnak. Az üzenetben a többi közt ezeket mondja: Bármilyen legyen is a brestlitovszki tárgyalások eredménye és bármilyen lépésekre követhetünk is, a központi hatalmak képviselői gondolkodásából és szándékaiból, ők kísérletet tettek, hogy hadicéljaikat a világgal megismertessék és kihívták ellenfeleiket, mondják meg, mi ezeknek célja és minő megvitatásokat tartanak jogosnak és kielégítőnek. *Nincs alapos okunk arra, hogy ne válaszoljunk e kihívásra a legteljesebb nyíltsággal.* Mi válaszoltunk erre, sőt ismételtük szándékainkat és nézetünket a világ előtt, még pedig nem általános kifejezésekben, hanem minden egyes esetben elegendő határozottsággal, hogy világossá tegyük milyeneknek kell lenniök a végleges békefeltételeknek, melyek ezekből szükségszerűen származnak.

Elintézik a katonai kérdést.

Bécs, január 10. A Reichspost írja: A kormányhoz közelálló beavatott körökben tudni vélik, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök a katonai kérdés megoldására formulát talált, a mely a király részéről hozzájárulásra, a magyar pártoknál pedig kedvező fogadtatásra számíthat.

Hadik János gróf közlelmezésiügyi miniszter lemondási kérvényét ugyancsak kompromisszum útján remélik elintézni. Wekerle miniszterelnök a királynak át fogja ajánlani Hadik gróf memorandumát, amely a Landwehr tábornokkal, a közös élelmezési bizottság elnökével, Budapesten legújabbán folytatott tanácskozások után készült. Hadik grófnak legfelsőbb kihallgatásra való meghívása a miniszter maradását fogja jelenteni.

Nagy változások Olaszországban.

— Katonaszág őrzi a miniszterelnök házáat. —

Zürich, jan. 10. A háboru elején Giolitti házáat a Via Tribunán nappal-őjjelőrízet alatt tartották s magának Giolittinak élete sem volt biztonságban, ellenben néhány nap előtt Giolittit, amikor Rómába visszaérkezett, a tömeg ujongva üdvözölte és diadalmenetben kísérte lakásáig. Ma már Sonnino palotáját kell őrizni, Salandrának pedig el kellett utaznia Rómából. Az angol nagykövetségi palota előtt éjjel és nappal katonák állanak őrt s azt a palotát is, ahol a francia nagykövet lakik, husz katona őrzi.

Wekerle a királynál.

Bécs, január 10. Wekerle Sándor miniszterelnök Berlinből Bécsbe érkezett és a Magyar Házban szált meg. Tanácskozást folytatott Seidler osztrák miniszterelnökkel, azután pedig a külügyminiszteriumba ment. Tárgyalásai ezúttal a hosszú lejáratu kiegyezésre vonatkoztak. Később Wekerle Laxenburgba ment és kihallgatáson jelent meg a királynál.

Német kobzohajó az Indiai Oceánon.

Zürich, jan. 10. Különböző lapjelentések arra vallanak hogy az Indiai Oceánon ismét felbukkant egy német kobzohajó amely veszélyezteti a hajóknak a Vörös-tengerbe való bejutását.

Sajt, vaj, hal és a magyar piktorok.

A semleges országokkal a háboru folyamán is sikerült az árucserét és az áruforgalmat kisebb-nagyobb mértékben fenntartani. Volt azonban olyan idő is, amikor a neutrális államok közül egyetkettőt az ántántnak sikerült rábírnia arra, hogy velünk és Németországgal az áruforgalmat szüntesse be, de ezért még sem szűnt meg teljesen a forgalom csak kisebb méretekre szorítkozott. Amde ennek a forgalomnak nemcsak az volt a célja, hogy élelmiszereket juttasson el hozzánk, hanem valutáris szempontból is megvolt a jelentősége.

Érdekes kísérletet tesz a Haditermény igazgatósága, amikor árukat vitt ki neutrális államokba, azokat eladta és a befolyt vételárból különböző élelmiszereket vásárolt, amelyeket aztán a H. T. Törökországba, Bulgáriába sok millió értékben szállított, továbbá még élőállatot, cementet, bort, cserzőkivonatot és ezaz áruforgalom is előidézte valutánk javulását.

A H. T. tevékenysége azonban ezzel nem merült ki. Rendkívül érdekes árucseréről értesülünk, amelyet szintén a H. T. kezdeményezett. Mintegy egy hónap előtt a H. T. igazgatósága magyar festők műveiből egész kollekciót vásárolt össze és ezt kivitte Hollandiába és a festményekből Amsterdamban, Hágában és Rotterdamban kiállításokat szervezett a képek elárúsítása céljából. Több százezer korona értékű képet részben már kivittek, részben most vannak utban a neutrális külföld felé. Az amsterdami kiállitáson a festmények nagy feltűnést keltettek és jórésztük már el is kelt: most rendeznek Hágában és Rotterdamban hasonló kiállításokat.

A képek vételárából a Haditermény részvénytársaság vaját, sajtot, főzeléket, halat vásárolt és ezt hozza be Magyarországra.

De a képekkel nem érte be a Haditermény. A Zsolnai-féle világhírű majolika-gyár készítményeiből is nagy mennyiséget vásárolt össze és Zürichben kiállitást rendezett belőlük. Magyar művész által készített plakát hirdette Zürichben a kiállitást és már az első napokban nagy tömeg verődött össze a magyar majolikaipar készítményeinek csodálatára és már az első napokban elkelt a kiállitás minden darabja. Ezen a kísérleten felbuzdulva, Hollandiában is rendez a H. T. ilyen kiállitást, ahová szintén Zsolnai-féle majolika-készítményt és magyar festőművet szállit ki. Hollandiában az eladott majolikakészítmények és magyar festmények vételáráért kondenzált tejet és sajtot vásárolt a H. T.

Ezeknek az időközi kiállitásoknak anyagi sikerén felül meg kell állapítani azt az erkölcsi sikert is, amely egyrészt a magyar művészetnek és magyar iparnak szerz dicőséget. De ezek mellett a sikerek mellett első sorban a külkereskedelmi politikánkunk jelentős eredményeiről sem szabad megfeledkezni, amelyek útját a háboru alatt is ilyen szép sikerrel lehetett egyengetni.

Valódi amerikai

fogak és fog-sorok.

Különlegességek
fogászati munkákban,
aranyból és platinából,
valamint arany- és platinafogak, koronák és hídak, ugyancsak szájpadlós nélküli fogak.
Fogászati teljesen éréselőmunka és fogtömés (plombások.)

Schaffer Géza vizsgázott fogtechnikus.
Szabadka, Kossuth-u., Protos-ház. Telefon 66.

Szabadkai öreg népfölkelők a Bainsizza-fensikon.

— Maklary hadnagy bátorsága. —

(A sajtóhadiszállás engedélyével). A tizenegyedik Isonzó-csata folyamán az olaszok minden támadó energiájukat a Monte San Gabriele szikláira és a kopár Bainsizza-Heiligengeist fensík magaslati pontjait ellen koncentrálták, ahol a harci tevékenység úgyszólván szakadatlan volt még szeptemberben is, anélkül azonban, hogy az olaszok rengeteg áldozattal valamit is változtattak volna az általános helyzeten.

Ezekkel a nap- nap után megismétlődő támadásokkal eredményesen dacolt cepováni völgyet védő egyik magaslaton a szabadkai m. kir. 6. népfölkelő gyalogezred 3. zászlóalja, amely szept. 17-én a 862. magaslatot nagyszerű lendületű ellentámadással vette vissza az olaszoktól, akik oda befészkeltek magukat. A Mokroni felé vezető ut mindkét oldalán fejlődött föl este hat óra tájt a zászlóalj, hogy meglepetésszerűen rajta üssön az ellenségen. Az egész vidék éjszakai sötétségbe burkolódzott, csak a szomszédos oldalazó magaslattól világítanak az olasz rakéták, de a szabadkai öreg népfölkelők közeledését mégsem veszi észre az ellenség. Csak mikor már husz-harminc lépésre közelítették meg az olasz árkokat és kézigránátjaikat hajították az ellenség felé, figyeltek csak fel az olaszok, de ekkor már késő volt. A váratlan rajtatűtés egészen megzavarta az olaszokat; a kézigránátáadás elől megrendülve tértek ki. A legelső vonalat otthagyták, felszerelésüket eldobálták s így menekültek a hátullévó futóárkokba. Ezt az egész magaslati állást birtokba

vették a mieink, egy kis árokkrész kivételével, amit rögtön eltorlaszoltak. A támadás sikere nagyrészt Maklary Zoltán tart. hadnagy nevéhez fűződik, az ő bátorságának és lélekjelenlétének köszönhető, hogy sikerült e fontos pont elfoglalása és megtartása.

A vállalkozás sikere azonban nem juttatta nyugvó pontra a harcokat, sőt ellenkezőleg újabb nehézküdelmeket provokált, természetesen szerepeserével. Most már nem a szabadkai népfölkelők voltak a támadók, hanem az olaszok, akik sehogy sem tudtak belenyugodni a 862-es magaslat elvesztésébe, mivel az a cepováni völgynek a tulajdonképeni kulcsa volt. Egyik ellentámadást a másik után intézték a 6. népf. ezred 3. zászlóalja ellen, a hős zászlóalj azonban, dacára súlyos veszteségeinek, minden egyes támadást véresen visszavert. Legutoljára okt. 5-én igyekeztek a magaslatot, amelyért annyi emberüket hiába áldozták fel, hatalmukba keríteni az olaszok. Ezen a napon újból föllángolt a tűz és annak ereje, intenzivitása óráról-órára fokozódott. Órákhosszat a legnehezebb gránátokkal árasztotta el az ellenség a szabadkai népfölkelők állásait, ugyanígy, hogy a hatalmas sziklatömbök kőtörmelékké málloztak szét. Hiába — az ellenség ezuttal sem tudott célt érni, hála minden egyes ember hősiességének. A 862-es magaslat mindvégig birtokunkban maradt s ez a helyi siker offenzívának nemcsak esélyt előhívta, hanem számúrára értékes előfeltételeket is teremtett.

Lopják a vasutat.

— A fa és szén apró és nagy tolvajai. —

(Saját tudósításunk) Inkább lopni, mint dolgozni! Ez lett a háborus jelszó; eddig züllött le az erkölcsiségről a becsületes, érzékeny telkimeretről szóló nézet. A szegényebb népelem — minden elismerés és tisztelet a kivételnek — nem is tartja talán lelkiismeretes dolognak, ha lop. Az akinek van, adjon annak, akinek nincs; ez lett a háborus erkölcs. Hogy dolgozni is kell mindenért, azt talán el is felejtették már az emberek.

Lopnak mindenütt, de leginkább a vasuton. És nemcsak a vasutasok — a sok háborus kiségitő munkás —, hanem mások is. A vonatszálitmányok ma úgyszólván közprédává lettek.

Tegnap is elnéztük, amint a

Meghosszabbítják a szénvakációt?

Már utaltunk Vázsonyi Jenő széndirektor nyilatkozatára, mely szerint ha szükség lesz rá, az egyelőre január 17-ig engedélyezett szénvakációt még két héttel meghosszabbítják.

Mint értesülünk, e kérdés most jutott döntő stádiumba. A horvátországi összes középkeresetű iskolákhoz már megérkezett az újabb 2 héti vakációt engedélyező miniszteri rendelet, a budapesti műegyetem, valamint az ország 4 tudó-

mányegyetemén pedig a beiratkozásokat február 3-tól 15-ig fogják tartani, úgyhogy e fősiskolákban a rendes előadások csak február hó 16-án kezdődnek.

Hamarosan eldől tehát, vajjon a magyarországi középkeresetű iskolákra is kiterjesztik-e e rendelet hatályát? Mindenesetre kívánatos volna azt idejében közölni az összes intézetekkel és lapokkal, ne hogy megismétlődjének a mostanihoz hasonló komédiák, hogy az ország legtávolabbi részeiből összesereglenek a diákok és akkor tudják csak meg, hogy mehetnek vissza.

Elviszik a vagyonok 15 százalékát.

A pénzügyminiszteriumban szorgalmasan dolgoznak Wekerle Sándor irányításával az új adótervezési javaslatokon, amelyeket igen rövid idő alatt óhajt a miniszterelnök-pénzügyminiszter a törvényhozás elé terjeszteni.

Különösen a vagyonadó sürgős mert az a szándéka, hogy az államot már a békekötés után három év alatt megszabadítsák az összes háborus kiadások miatt csinált adósságoktól. A kormány ezeket a súlyos terheket nem a magyar nemzet jövedelméből, hanem a nemzeti vagyonból — ide értve minden vagyont — akarja törleszteni. Sőt még az is tervbe van véve, hogy a háboru után bekövetkező beruházásokat is ebből az adónemből fedezék.

Az új adótervezet abból az alapvető gondolatból indult ki, hogy a vagyon értéke reálisan számítható ki, mint ez már meg is történt. Eme számítások szerint a magyar nemzet magánvagyonára — ideértve a vagyon min-

den fajtáját — kétszáz milliárdra értékelhető.

Ennyi vagyonnal szemben a magyar nemzet a háboruban harminc milliárd adósságot csinált. Ez az összeg a háboru végéig szükséges kiadásokat is számításba veszi és nem hagyja figyelmen kívül a folyton növekvő szükségleteket sem.

A kétszáz milliárdnyi vagyonnak tizenöt százaléka 30 milliárd amerre az államnak szüksége van, hogy a háborus kiadásokat fedezhesse. Ha három éven át veti ki az adót, akkor egy esztendőben tíz milliárdot fizet a vagyon öt százaléka.

A mai háborus vagyonadó, mely a háboru alatt keletkezett és 1917-ben vetettek ki először, természetesen megmarad. Sőt túléli a most tervbe vett vagyonleadást, amelyet csak három éven át szednek és amely tulajdonképpen nem is adó, hanem a fix vagyonok egy részének egyszerű elvétele.

Elakadt a hóban a gombosi vonat.

A tegnapi hófúvás igen nagy zavarokat okozott a vonatközlekedésben Minden vonat nagy késéssel érkezett Szabadkára, de legjobb késése a cservenka-gombosinak volt, melynek az este 9

órákor kellett volna beérkeznie Szabadkára, de csak ma délelőtt fél 10 órákor érkezett meg, mert Lószállásnál elakadt a hóban a nyílt pályán. Az utasok mind a hideg kocskban töltötték az éjtel, elmélkedvén a háborus utazás nehézségeiről. Reggel kiségitő vonat ment a gombosi elé, amely hajnali 5 óra helyett ma délben indult vissza Gombosra.

Mi minden kell az újságcsináláshoz.

Unos-unaltan ismétlődik a panasz hogy a háborus viszonyok mily érzékenyen sújtják a nyomdatulajdonosokat, kivált pedig a hirlapírókat. Nem szívesen állunk a közönség elé ezzel a panasszal, de sajnos, ebben a dologban mindig van újabb meg újabb jelenteni valónk, újabb meg újabb béremelésről.

Hogy a közönségnek fogalm legyen a nőttön növekvő béremelésről, közöljük, hogy a nyomdai munkások tavaly június elején részesültek béremelésben; augusztus havában újabb béremelés következett, ami október haváig tartott. Akkor ismét új egyezséget kellett kötni a munkaadóknak munkásaikkal, s már ebben a szerződésben kikötötték, hogy január 1-ével újra magasabb fizetés lép életbe, ami persze meg is történt.

Ez a legutóbbi megállapodás március végéig szól, amikor előrelátható, hogy a szakszervezet magasabb bérköveteléssel fog előállni. Szolgáljon ez tájékoztatásul a közönség ama részeinek, amely máig is azt hiszi, hogy a nyomdai üzem, kivált pedig a hirlapkiadás a háboruban jó üzlet. Nagyon természetes, hogy a munkabérek emelése nemcsak magában növeli a nyomdai vállalatok terheit, ehhez járul még a nyomdához szükséges anyagok drágulása. Erdekessnek tartjuk itt ideírni, mik azok az anyagok, amelyek a nyomdai üzemben és az újságcsináláshoz kellene;

Papír,
Tinta,
Irón,
Festék,

Ólom,
Villany,
Légszesz,
Fa,
Szén,
Pétrohengeranyag,
Pétroleum,
Olaj,
Benzin,
Enyv,
Liszt, csirizkésztetéshez,
Spárga,
Szappan,
Géprongy.

Tessék a horribilis árak mellett — amikor egypár hitvány géptörő rongy is oly méregdrága — még mindezek beszerzési nehézségeire gondolni, és akkor fogalma lesz a t. publikumnak, milyea jövedelmező mesterség és jó mulatság ma — nyomtatványokat és újságot csinálni...

LIFKA MOZI

Csütörtök—péntek, 10—11:

Várkonyi Mihály és
Lenkeffy Ica felléptével:

A riporter király.

Kariathy Frigyes vigjátéka 4
felvonásban.

Kezdeté 5 és 8 órákor.

Kávéházakban kérje a
„Délvidék“-et.

Megadóztatják a bortermést

— Január végéig be kell jelenteni a múlt évi termést. —

A hivatalos lap legutóbbi száma közli a bortermelési adóról szóló törvény végrehajtása ügyében kiadott pénzügyminiszteri rendeletet. A rendelet szerint minden bortermelő köteles a termelés helyére illetékes községi elöljáróságánál (városokban a polgármesternél vagy a polgármester, illetőleg az elöljáróságok által e célra kijelölt közegnél) az 1918. január végéig írásban vagy élőszóval bevallani azt a must, illetve bormennyiséget, amelyet 1917-ben az illető községben vagy határban termelt. Be kell vallani azt is, hogy az 1917 évi termésből a termelő kinek és mily mennyiséget adott el, illetőleg saját fogyasztására használt fel, végül mennyi maradt készletben.

A bejelentés valóságát a hatóság ellenőrizni fogja és február végéig fel fogja hívni a termelőket, hogy az összes termés és a

fölvétel napján még talált készletei közt levő különbözet után járó adót fizessék be. A saját termésü szőlőtörkölyből készült és saját házi használatra szánt munkásbor adómentes.

Az, akinek 1917. évi termése a 60 hektolitert meg nem haladja, az ebből a termésből 1917. december elseje előtt eladott mennyiség után nem fizet adót. Ebben az esetben a vevő fizeti az adót.

Ha a vevő a megvett bormustot vagy bort már tovább eladta, úgy a járó bortermelési adót ebben az esetben is a közvetlen (első) vevő köteles ugyan megfizetni, de ha igazolja, hogy a megvett bort a vételár 5 százalékát meg nem haladó nyereséggel adta tovább, a közvetlen, első vevő az adó megterítését további vevőtől, ez pedig ismét a további vevőtől követelheti.

NAPI HIREK.

Vigasztalódjatok!.. Isten veletek!..

A tarka levél hull, egyre hulldogál :
— Az ősz szövi az erdő szönyegét —
A ről hegyeken véres, fénylő lángok.
— A dühöngő, bögő ágyúóriások —
A pusztuló tájon hallát szórnak szét.

Te sápadt asszony — lellem szép virága —,
Édes, csacsogó, apró gyerekek,
Lehet, hogy énám már hiába vártok,
Lehet, miattam feketében jártok...
— Vigasztalódjatok!.. Isten veletek!..

Érzem, hogy meghalok, meg kell halni itt,
E bős, véres, dúló vívatárban.
Holnap, ha rohamot indít száz torok,
Érzem, e rohamban én is meghalok,
S elpihenek a zörgő avarban.

Zugó erdő mélyén domboruló sírban
Összetört remények... Nem teljesült vágyam...
De onnan is, mindig féltve gondolt rátok;
Ott is a tiétek a ti bus apátok,
Idegenbe velett, csendes, siri ágyon!..

Olasz haretér, 917. X. 23.

KEMÉNY SIMON.

— Kossuth Lajos második fia is meghalt. Kossuth Lajos Tivadar hosszabb betegség után Vizkereszt napján meghalt Milanóban. Erelmeszesedésben szenvedett és halálát a legutóbbi héten beállott tüdőgyulladás okozta. Kossuth Lajos Tivadar végrendeletet hagyott hátra, ezt azonban nem bontották ki, mert a végrendelet végrehajtójául közeli rokonát, Kvassay Istvánt nevezte meg. Betegsége folyamán kifejezte azt a kívánságát, hogy ha meghal, értesítsék erről Kossuth Ferenc özvegyét és Apponyi Albertot.

— Elengedik az érettségi díjat a katonadiákoknak. A szabadkai főgimnáziumban a katonadiákok magánvizsgálati érettségi díját, 20 koronát, a városi tanács határozata értelmében elengedik.

— Kitüntetések. Az ellenséggel szemben vitéz és eredményes magatartásáért a vaskorona rend 3. osztályát kapta a hadískiménnyel és a kardokkal Császi József 86. gyalogezredbeli főhadnagy. Kiválóan vitéz és eredményes magatartásáért a tiszti nagyvezést vitéz-

ségi érmet kapta Gujatorvi Iván 86-os hadnagy.

— A savanyított káposzta ára. A Zöldszékközpont a savanyított káposzta árát kímélve, leve nélkül, január hóra kilétként 1 korona 44 fillérben állapította meg.

— Névváltozás. Frech Ferenc szabadkai magyar királyi adófőtiszt és Ferenc, Ida, Antal, László gyermekei belügyminiszteri engedéllyel vezetéknevüket Fonó névre magyarosították.

— Katonatisztek felmentése. A kereskedelemügyi m. kir. minisztérium 32375. eln. sz. leiratra való utalással értesítik az érdekelteket, hogy a hadseregparancsnokságnak értesítése szerint a tisztekben fennálló nagy szükségletre való tekintettel a jövőben még esetleg szükségletű tiszti felmentések csak abban az esetben lesznek fogadhatóak, ha minden egyes felmentendő helyett egy már felmentett oly tiszt bocsáttatnék a hadseregparancsnokság rendelkezésére, aki a felmentendővel legalább is azonos foku szolgálatképességgel bír.

— Alkoholtiltalom a választások napján. A magyarországi alkohollenes testületek régóta hangoztatott kívánsága, hogy az országgyűlési választások napján minden italmérő helyiséget, korcsmát stb. zárva kell tartani. Az új választójogi javaslattal ez a kívánság megvalósul. A törvényjavaslat ezt a kérdést az alkohollenes testületek kívánsága szellemében rendezte. Ebből az alkalmából a magyarországi good templamirrend központja üdvözlő táviratot küldött a miniszterhez.

— Ragados betegségek Szabadkán. Szabadka szab. kir. városi tisztifőorvosi hivatalának kimutatása a heveny-ragályos kórok állásáról: 1917. december hó 24-től december hó 31-ig terjedő 52. hetéről: Diftéria 6, vörheny 3, tifusz 5, orbáné 2, összesen 16 megbetegedési eset. 1918. jan. 1—6 ig: Diftéria 5, tifusz 4, orbáné 1, bárányhimlő 2, összesen 12 megbetegedés. Dr. Barta Antal tiszti főorvos.

— Ötör zárnak a szabadkai rőfősüzetek. A kereskedelmi miniszter a fényspórolásra való tekintettel korlátozta az üzletek záróráját: ujabban pedig próbázórával kísérletez. A szabadkai rőfős-kereskedők meg sem várták a próbázórát, hanem szerdán délután már öt órakor bezárták üzleteiket.

Mesedelelőtt lesz vasárnap 13-án Lífkában; mesél Margit néni.

— Meghaltak: Tancos Julia, 2 éves, ronesoló toroklob, Grizák Pirokska, 20 hónapos, kiütéses lob, Dudás Jánosné Juhász Katalin, 71 éves, vérérdényelmesesedés, Radák Katalin, 1 hónapos, rángató görös, Vojnics Puresár Rókus, 25 éves, szervi szivbaj, Csóti Ilona, 9 éves, vízkór, Doszpod Péter, 52 éves, tüdővész.

— Reform a postán. A fővárosból érkező hírt szerint a kormány méltányolta a posta-kezelőnkö követeléseit, amelyeket legutóbb izgalmas események keretében tártak nyilvánosság elé. A kezelőnkö a reform szerint a hivatalnoki osztályba kerülnek, mint segédtisztok. Ezzel a rendelkezéssel megszűnik a komoly munkát teljesítő kezelőnkö alantas helyzete s ezt a változtatást a főnököknek is honorálni kell olyan bánásmóddal, ami az eddig sokszor panasz tárgyává tett bánásmóddal szemben, megbecsüli a nőknöben a férfiakkal egyenlő jogu tisztviselőt.

— Jogcímek. Érdekes és megkapó jelenet játszódtott le ma délelőtt az egyik villamoskocsiban. Egy 8—9 évesnek látszó fiu szállt fel a villamos pótkocsijára. Egész külsején meglátszott, hogy nem hadimilliomos osztályból való. A csipős hidegben a fiu ugyancsak tepegett a lábával és fujta a körmeit. Már épp indulóban volt a villamos, amikor egy csapat menetszázadbeli katona rohanta meg a villamost és pár pillanat alatt szorongásig megtelelték velük a pótkocsi. Egyszerre egy hangos a cimborájába kapaszkodó menetszázados rászólt a fiura:

— Kelj fel öcsém, hadd üljek le! Te még ugyis fiatal vagy.

— Majd megnövök, vágta vissza a fiu.

— Az apád lelkit, — én menetszázadban vagyok. Megérdemlem, hogy letöljek. Ugy-e, fiuk? A bajtársak csöndes „ugy van”-nal adták neki igazat.

— Pedig mégsem kelek fel, mert én is megérdemlem, hogy öljek.

— Aztán mért, te kölyök?

— Azért, mert én meg hadiárva vagyok..

A menetszázadosok csendes szegyenkezéssel fordították félre tekintetüket. A kis fiu pedig a legközelebbi megállónál, a menetszázadosok simogató tekintetétől kiserve elkészönt a villamosról.

Közgazdaság.

Ujabb fatermelési vállalkozás. Roth R. M. szabadkai fatermelő cégnek Bars megyében levő erdőségeinek intenzíbb kihasználása céljából mint értesülünk f. hó 7-én Budapesten

„Hazai Erdővállalat Részvénytársaság” cég alatt Budapest székhellyel 500.000 kor. teljesen befizetett

alaptőkével a Horvát Országos Bank R. T. égisze alatt ujabb részvénytársaság alakult.

A részvénytársaság megalakulása után meg lettek választva: Elnök: Weismayer Oszkár, a Horvát Országos Bank R. T. és az osijeki Kereskedelmi és Ipar-kamara elnöke.

Alelnök: verőzei Ehrenhöfer Aladár ny. miniszteri tanácsos.

Igazgatóság: Szankovich Béla bankigazgató Szabadka.

Dr. Szentiványi Iván ügyvéd Budapest, és ügyvezető igazgatónak: Roth Emil fatermelő Szabadka.

A felügyelőbizottság tagjai lettek: Czinner Miksa bangigazgató Budapest, Eisikovics Hermann kereskedő Balázsfalva és Rájcsich Sándor h. bankigazgató Szabadka.

Egyébként arról is értesültünk, hogy a részvénytársaság üzleteinek kiterjesztése céljából az alapítókat valószínűleg rövidesen 1 millió koronára emeli fel.

Színház.

„Özvegy kisasszony” bemutatója. Nagy érdeklődéssel várja közönségünk Leon Viktor és Harsányi Zsolt nagyszerű vigerettejének az „Özvegy kisasszony”-nak pénteki bemutató előadását. A darabot Budapesten óriási sikerrel adták és „Fräulein Wittwe” cím alatt Bécsben 200 szor, Berliában közel 350-szor adták a darabot igen nagy hatással. A főszereplők Révész Ilonka, Szabeny Margit, H. Lengyel Irén, K. Pintor Irma, Remete, Rónai, Komlós, Tibor, Kürtly, hidvéghy és Garai lesznek. Jegyeket az „Özvegykisasszony” előadásaira már lehet előre váltani a színházi pénztárnál.

Vasárnapi előadások.

Vasárnap délután leszállított helyárrakkal bérletszünetben „A császárné” nagyoperette kerül színe Révész Ilonka és Tibor Dezsővel. Este rendes helyárrakkal bérletszünetben harmadszor adják az „Özvegy kisasszony”-t.

Színházi műsor:

Csütörtökön B) bérletben „Cigánybáró” nagyoperett.

Pénteken A) bérletben itt először „Özvegy kisasszony” vigerette.

Szombaton B) bérletben másodsor „Özvegy kisasszony.”

Nyomatott a kiadótulajdonos, Szent Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat mint szövetkezet könyvnyomdájában Szabadkán. Rákóczi-utca 20. szám

Korzó Mozi

műsora.

Szorda—csütörtök:

Hadseregünk utja Velence felé.

Legujabb remek hatifilm.

Ive Lenkins nagyszerű alakítása:

17-es számú fegyenc.

Detektív drama 4 falvonásban. Izgalmas, érdekesítő ujdonság.

Kezdete: ünnep- és vasárnap d. u. 2 1/2, 4, 6, 8 órakor. Hétköznap 5 és 8.

ELITE
MOZGO

Szerda—csütörtök:

Das Zweite Ich.
Nagyhatású dráma 4 felv.
A főszerepben LIA LEY és NIA CORDES.

A konkurrensok.
Vigjáték sláger 3 felvonásban.
A főszerepben: LISA WEISE.

Előadások kezdete: hétköznap fél 8 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2—8-ig és este fél 9 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Szerda—csütörtök: jan. 9—10, *Ze Jenkins* nagyszerű alakítása. *A 17-es fegyenc.* Rejtélyes detektív történet 3 felv. *Hadseregünk útja Venézia felé.* A legújabb hivatalos felvételek 3 részben.

Péntek—vasárnap, jan. 11-12-13: Jön Winterri, a világhírű spiritalista művész filmje. Minden attrakciója csupa szenzáció. *Az impresszió titokzatos történet* 3 felv. *Dollár néni,* bájos vigjáték. Kövessy Albert darabja.

Hétfő—kedd: közökhajra a szezon nagyszerű ujdonsága: *A toprini nász.* Csermely Gyula gyönyörű regénye 4 felv.

Szerda—csütörtök: *Az élet léve-dései.* Társadalmi dráma 3 felv. *Mari katonája.* Kitűnő vigjáték.

Péntek—Szombat—vasárnap: Művészi esemény. Bassermann híres alakítása, a nagy művész remek filmje: *Himo duplex* Kettős ember. Drámai színjáték 4 felv. *Az elvált férj.* Vigjáték 2 felvonásban.

APOLLO-MOZI
vasárnapi műsora:

Beregi Oszkár felléptével szenzációs magyar detektívdráma azonnal Szigligeti híres szép vigjátéka a *Liliomfi* kerül bemutatásra 13 án.

Perfekt magyar, német
gép- és gyorsíró
esetleg nő
kerestetik

azonnali belépésre. Ajánlatok bizonyítvány másolatokkal és fizetési igény megjelölésével:

HONI FONÓ- ÉS KÖTÉLVÉRŐ GYÁR R.-T., HÓDSÁG
: címre küldendő. :

! Harisnyáit !

javíttassa „Rózsa“ varrott fejeléssel. Párónként K 2:40. Törv. védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Pármiilyen más fejelést és javítást elfogadunk. Gyűjtőhely: Pázmány-u. 34. szám.

NŐI KALAPOK

átmeneti, őszi és téli velour-, nemez-, bársony-, selyemkalapok nagy választékban megérkeztek utolérhetően olcsó árban, míg a készlet tart. Pátyol, szalag, virág- és tolltűzések. Gyászkalapok minden árban. Alakítók, díszítések legolcsóbb árban, ugyszintén szőrmében is a legdivatosabb gallérok s muffok készülnek.

RODE IMRÉNÉ Szeged.

A világlátsi rendelet

határozatait a fényhatás csökkenése nélkül csakis

Tungsram
félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon 25, 40,
60 wat fogyasztású

Tungsram-lámpákat.

Uj magyar Vörös-kereszt sorsjegy!

Részletfizetésre:

2 drb 25 havi részlet á 6 K
5 drb 24 havi részlet á 15 K
10 drb 30 havi részlet á 25 K
Az első részlet kifizetésénél átadom törvény értelmében kiállított részleivet, úgy hogy a legközelebbi huzásban már részvesz. Huzás már jan. 5-én. Vidéki megrendelés portómentes.

Kapható

a Kunetz-Bankban
Szabadka, Eötvös-utca.

Hirdetéseket felvesz
a kiadóhivatal.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettá hűvelyt. Eredeti vergőpapíron készült, békaidőből való jóminőségű hűvelyt, 1 doboz **100 hűvelyt, 60 fillér.** 1000-kint 50% engedmény. Csatládi levélpapír, **100 levelpapír és 100 boríték** (a boríték selyembetű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más ujdonságok darabja 10 fillér. **Névjegyek azonnal izélesen készülnék.** Iré- és csomagolópapírok gyári raktára.

Lipsitz és Lampel

könyv-, papickereskedése és könyvnyomdája. Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

Ujságkihordó

leány felvétetik a „**DÉLVIDÉK**“ kiadóhivatalában Rákóczi-utca 20.

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

„Patria“ nincs és nem is lesz!

Nyersanyaghiány miatt a papírszárga ára ma körül-napra emelkedik. Mindenki lássa el magát előre

„PATRIA“
szállókötöző papírszárgával.

Ára 100 kg-ként 580 korona. Kapható Gottlieb és Schmiel „Patria papírszárga“ eladási irodája. Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 6. sz.

Róka, göreny

bőröket valamint más nemes szőrméket, legmagasabb árban megvesz

Kertész Miklós

divatszűcs, Vörösmarty-utca 52. szám.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Központ: Osijek

Fiókok: Szabadka, Zagreb, Karlovac, Novi Otrkvenica.

Befizetett alaptőke 20.000.000 és tartalékalap 9.000.000 K.

Elfogad: betéteket könyvecskékre és folyószámlán a legkedvezőbb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetnek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami csekket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

— **Atvesz letétbe és kezelésre értékpapírokat.** —

Folyósít: Jelzálogköcsönöket földbir-
tokra és nagyobb városokban házakra.

Kibocsájt: 4% és 5% (utóbbiak 3% nyeresémmel)
pupillaris biztenságu, adómentes, mindenféle óvadék cöljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végez birtokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó komissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYÖSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá börzei és komissionális megbízásokat.